

[Thoft]

tydningen af en sådan zones oprettelse naturligvis vil være større for deltagerne i den, hvis også atommagterne i NATO påtager sig disse forpligtelser.«

Vi har tidligere set sådanne følere fra sovjetisk side, både under parti- og statschef Andropov og under Bresjnev, og i intet af disse tilfælde har den danske regering, spørgeren bekendt, gjort noget som helst for at undersøge det reelle indhold af disse henvendelser. Spørgeren skal derfor – og i overensstemmelse med den af folketingset den 3. maj 1984 vedtagne dagsorden – spørge regeringen, hvilke skridt man agter at tage for at undersøge det faktiske indhold i henvendelsen.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg kan svare hr. Thoft, at jeg har læst præsident Tjernenkos besvarelse af »Traktat nu«'s henvendelse, og jeg synes ikke, at der med denne udtalelse foreligger noget nyt i forhold til de udtalelser om en atomvåbenfri zone i Norden, som vi tidligere har set fra sovjetisk side. Som præsident Tjernenko også siger, må spørgsmålet fundamentalt bero på regeringerne i de nordiske lande, og det vil sige, at den første forudsætning for at komme videre må være, at de fører deres analysearbejde til bunds. Som hr. Thoft ved, vil spørgsmålet om Norden som atomvåbenfri zone da også indgå i ad hoc-udvalget om Danmarks sikkerhedspolitik, som er nedsat, efter at Dvividvalget har afgivet sin rapport.

Thoft (SF):

Jeg bliver så ærgerlig, når statsministeren og regeringen afviser sådanne spørgsmål på den måde.

I sommeren 1982 kunne det finske socialdemokratiske dagblad med Bresjnev som kilde oplyse, at tiltag, der berører sovjetisk område, i forbindelse med oprettelsen af en atomvåbenfri zone i Norden også kunne komme på tale. Den danske regerings holdning for at se, om det var propaganda eller realitet, var den totale passivitet. Senere blev noget ganske tilsvarende udtalt over for Willy Brandt, som var på besøg i Moskva; også Lord Carrington kom hjem med den besked – stadig væk total passivitet. Vi har også fra parti- og statschef Andropov i forbindelse

med et tilsvarende vestligt statsbesøg fået tilsvarende – hvad skal vi kalde det? – følere.

Nu ser vi Tjernenkos klare udtalelser om sovjetisk villighed til at lade en atomvåbenfri zone i Østersøen indgå i drøftelserne om en nordisk atomvåbenfri zone, og så henviser statsministeren til hr. Svend Aukens syltekrukke, det såkaldte ad hoc-udvalg.

Det, jeg ønsker oplyst, er, om regeringen aldrig nogen sinde agter at gøre noget ved disse ting, om regeringen da ikke føler en forpligtelse til at undersøge, om det er fup eller fakta, når der kommer den type følere fra sovjetisk side. Når vi ser på de propagandakanoner, som kører, har vi det indtryk, at Sovjetunionen aldrig nogen sinde kunne drømme om at gå ind for en atomvåbenfri zone i Østersøen, men ikke desto mindre – og nu citerer jeg fra Tjernenkos brev – siger Tjernenko:

»Jeg vil benytte anledningen til at bekræfte, at Sovjetunionen er villig til at stille sig som garant for en atomvåbenfri zone i Norden og til at behandle spørgsmålet om en del, herunder væsentlige, foranstaltninger vedrørende den del af Sovjetunionens eget territorium, som støder op til zonen, noget, som vil bidrage til at styrke dens atomvåbenfrie status. Vi vil bl.a. være villige til at drøfte spørgsmålet om at give Østersøen atomvåbenfri status.«

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg henviser til mit første svar.

Thoft (SF):

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om det er sådan, at regeringen heller ikke tidligere gange har forsøgt at følge disse sovjetiske følere. Føler regeringen, at det er nok at iværksætte denne fuldstændig totale passivitet? Når vi ser, at man fra sovjetisk side er villig til at drøfte spørgsmålet om at gøre Østersøen atomvåbenfri, synes jeg også, den danske regering har en forpligtelse til at forsøge at følge det op.

Vi skal også være opmærksomme på den meget voldsomme oprustning, der foregår i Østersøområdet. Det ville for hele den danske politik, som har været at holde Østersøen som et afspændingsområde, da også være en vældig gevinst, hvis vi i forbindelse med en atomvåbenfri zone i Norden kunne få Øster-